

keuzedeel: De levende tuin

4: Gazon en bloemrijke grasbeplantingen inleiding beplantingsontwerp

Functie v.d. planten

= opzet beplantingskeuze!

Om structuur en ritme in de massa planten te brengen, wordt elke plant een specifieke rol toe bedeed.

Uit onderzoek bij de natuurlijke prairie blijkt dat elke plant een eigen functie bekleed die ook haar buurplanten beïnvloed. Beplantingsplannen/combinaties worden daarom opgebouwd met 5 verschillende functies;

- Structuurplanten
- Aspectplanten
- Begeleidingsplanten
- Pendelplanten
- Strooiplanten

Structuurplanten

Maken 5 tot 10% van de beplanting uit.

Komen voor als krachtige opvallende solitair beplanting.

Dit kunnen zowel heesters, grassen of vaste planten zijn.

Aspectplanten

Vormen tot 40% van de beplanting

Ze bepalen het zicht of het aspect van de tuin en het kleur thema.

Evenwichtige keuze aan bloeitijd speelt een belangrijke rol. Kleuren kunnen tijdens het seizoen evolueren.

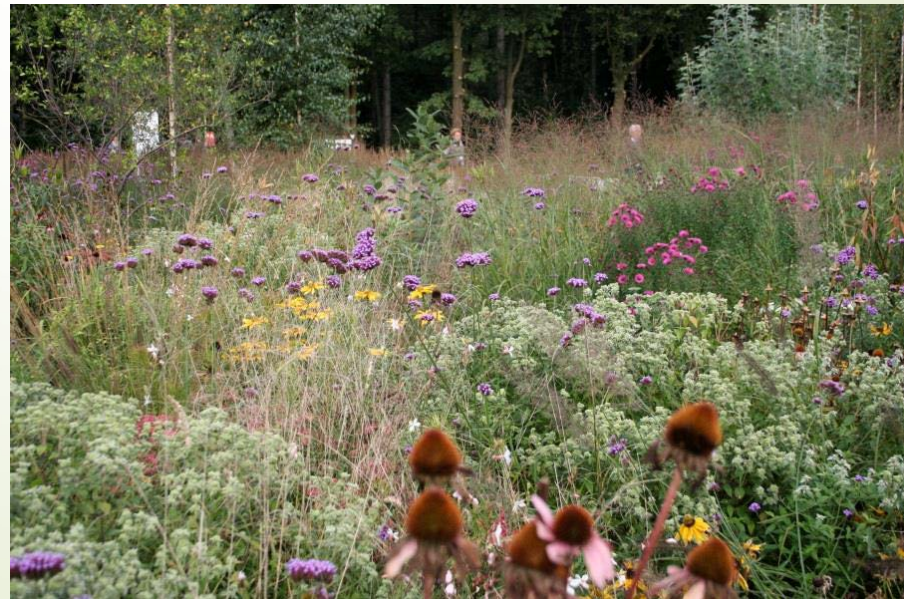

Begeleidingsplanten

Maken 40 tot 50% van de prairietuin uit

Zijn minder opvallend van kleur en vorm en hebben als rol de aspectplanten aan te vullen en te ondersteunen.

Dit doen ze door hun kleur, vorm of door hun bodem bedekkende eigenschappen.

Pendelplanten

Zijn gemakkelijk uit te zaaien pioniersplanten die tussen andere planten zwerven en gaten tijdelijk opvullen.

Richtlijn is om deze groep het eerste jaar uit 5% van het totale plantbestand laten bestaan.

Hun aantal evolueert naar gelang de overige beplanting zich ontwikkelen. De kans is groot dan na enkele jaren deze groep verdwijnt.

Strooiplanten

Zijn bloembollen en knollen

- Brengen kleur in de lente
- Maken de prairietuin interessant vanaf de late winter zonder hem daarvoor te verstoren

Werkplan

- Begin met het uitzetten van solitaire- en daarna de structuurplanten. Deze vormen het geraamte van de tuin.
- Vervolgens de aspectplanten.
- De begeleid- en pendelplanten zullen zich enthousiast ontwikkelen in de lege ruimtes, maar zullen later door de concurrenten wegvallen. (blijver/wijker principe).
- Strooi bij aanplant in het najaar gelijk de bloembollen.

Mulchen

- Vaak wordt er om onderhoud te sparen gewerkt met een afdeklaag.
- Uit onderzoek blijkt dat de aanschaf van de afdeklaag na 2 jaar is terug verdiend uit besparing van onderhoud (gemeente plantsoen)
- Het materiaal kan bestaan uit;
 - Grind 8/16
 - Lava 8/16
 - Keien
 - Grove zand
- Gebruik van boomschors of houtsnippers kan invloed hebben op de pH waarde en zuurstof- en organische stofgehalte
- Lava heeft de voorkeur omdat deze goede mineralen afgeeft.
- Voorzie een laag van 7 a 8 cm
- Laat daarom de plantkruit bij het planten 5 cm uitsteken, zodat de planten niet bedelven onder de afdeklaag.
- Goedkoop en nuttig is het aanbrengen van een mulchlaag van dorre plantenresten (oud blad!) voor de winter.

Nogmaals voordelen prairie tuin

Is milieu vriendelijk door:

- Geen bestrijdingsmiddelen nodig.
- Geen beregening nodig.
- Trekt bijen, vlinders en andere insecten aan.
- Gaat lang mee (aanleg kosten versus afschrijving).
- Bezorgt 3 zeer interessante seizoenen: zomer, herfst en winter.
- Aan "prairie" wordt slechts 1/3 van de tijd besteed aan onderhoud in vergelijking met klassieke vormen van aanplanting.
- Gemakkelijk onderhoud.

Ontwikkelen bloemrijk grasland?

Plaggen:

Verschralen:

➤ Verwijderen en inzaaien bloemrijk mengsel

Beheervormen afh. van schaalgrootte en opp.

- Maaibeheer i.c.m. verschralen.
- Geen onkruidbestrijding
- Maaihoogte variëren
- Niet bemesten
- Variatie schaduw/zon/nat/droog
- Maaien/afvoeren
- Op kleigrond minder verwachtingen
- Mulchen met maaisel in late herfst
- 'begrazen'? Bv schapen

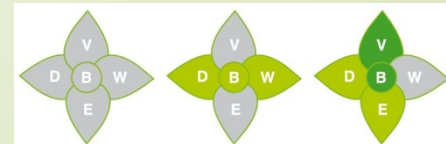

Links die je helpen

- www.dewildeweelde.org
- <https://www.cruydhoeck.nl/>
- <https://www.advantaseeds.nl/>
- <https://www.ecopedia.be/encyclopedie/maaien-en-afvoeren>
- <https://handreikinggrasbekleding.nl/beheer/beweiden-en-of-maaien/>

Functionaliteit van planten (People)

1. Beleving;
2. Groen als therapie (bijv. Alzheimertuin);
3. Kinderen leren omgaan met risico's (spelen, fantasie);
4. Meer sociale cohesie en grotere veiligheid;
5. Ontspanning en beweging;
6. Sneller herstel en minder complicaties na operaties;
7. Verbeterde leerprestaties;
8. Verbetering van de gezondheid (obesitas, ADHD, stress, ..);
9. Vermindering van het gebruik van medicijnen.

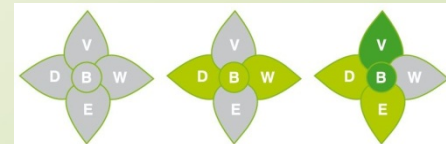
Functionaliteit van planten (Planet)

1. Verbetering van de kwaliteit van lucht, water en bodem;
2. Vergroting van de biodiversiteit;
3. Verkoeling en demping van het Urban Heat Island-effect;
4. Vermindering van de afstroom van hemelwater;
5. Vermindering van de geluidsoverlast;
6. Vermindering van het broeikasgas CO₂.

Functionaliteit van planten (Profit)

1. Minder energiekosten door dakgroen en strategisch geplaatste windsingels;
2. Multifunctioneel ruimtegebruik zoals een verbeterde efficiëntie van zonnepanelen op groendaken;
3. Stimulering van koopgedrag in groene winkelstraten;
4. Toename van woningwaarde (incl. OZB, overdrachtsbelasting);
5. Verbeterd imago van bedrijven;
6. Verbetering van de internationale concurrentie om kenniswerkers;
7. Verhoging van huurinkomsten;
8. Verhoging van omzet in de horeca;
9. Voedselproductie;
10. Grotere biodiversiteit mogelijk.

Functionaliteit beplanting

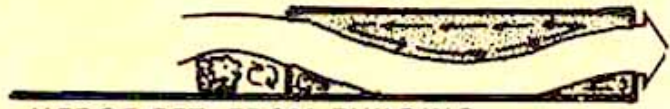

Beplanting en wind (fijnstofafvang!)

AIR FLOW - LOW HEDGE

HEDGE AT BUILDING

HEDGE 5FT. FROM BUILDING

HEDGE 10FT. FROM BUILDING

HEDGE 20FT. FROM BUILDING

AIR FLOW - MEDIUM HEDGE

HEDGE AT BUILDING

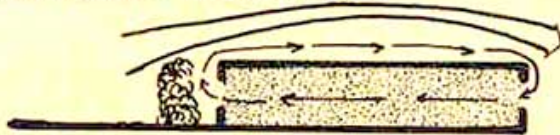

HEDGE 10FT. FROM BUILDING

HEDGE 20FT. FROM BUILDING

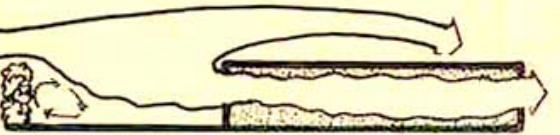
AIR FLOW - HIGH HEDGE

HEDGE 5FT. FROM BUILDING

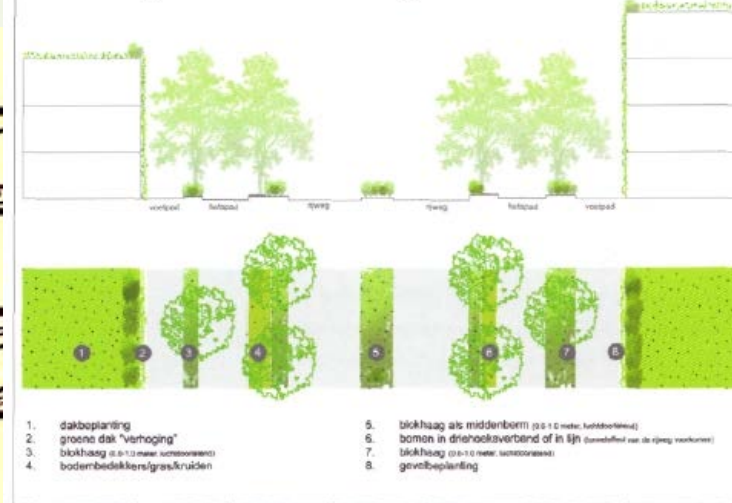
HEDGE 10FT. FROM BUILDING

HEDGE 20FT. FROM BUILDING

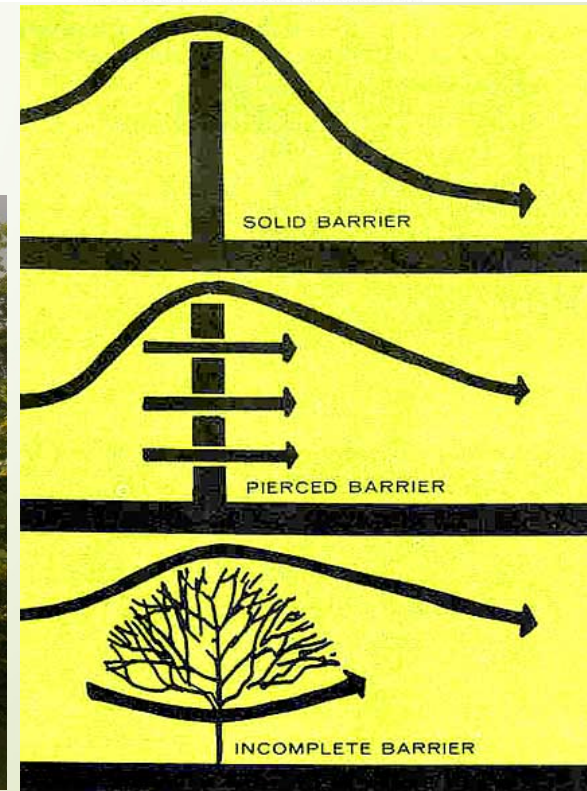

Werking luchtzuiverend groen in de straat

1. dakbeplanting
2. groene dak "verhoging"
3. blikhaag 0,5-1,0 meter: succosorviers
4. bodembedekkers/gras/kruiden
5. blikhaag als middenboom (0,5-1,0 meter, vertelboom)
6. bomen in driehoekverband of in lijn (aaneengesloten van de rijweg voortkomen)
7. blikhaag (0,5-1,0 meter: succosorviers)
8. gevelbeplanting

Figuur 3. Totaalconcept voor de het gebruik van groen in een straat ter verbetering van de lokale luchtkwaliteit [7].

Houtwal en takkenril

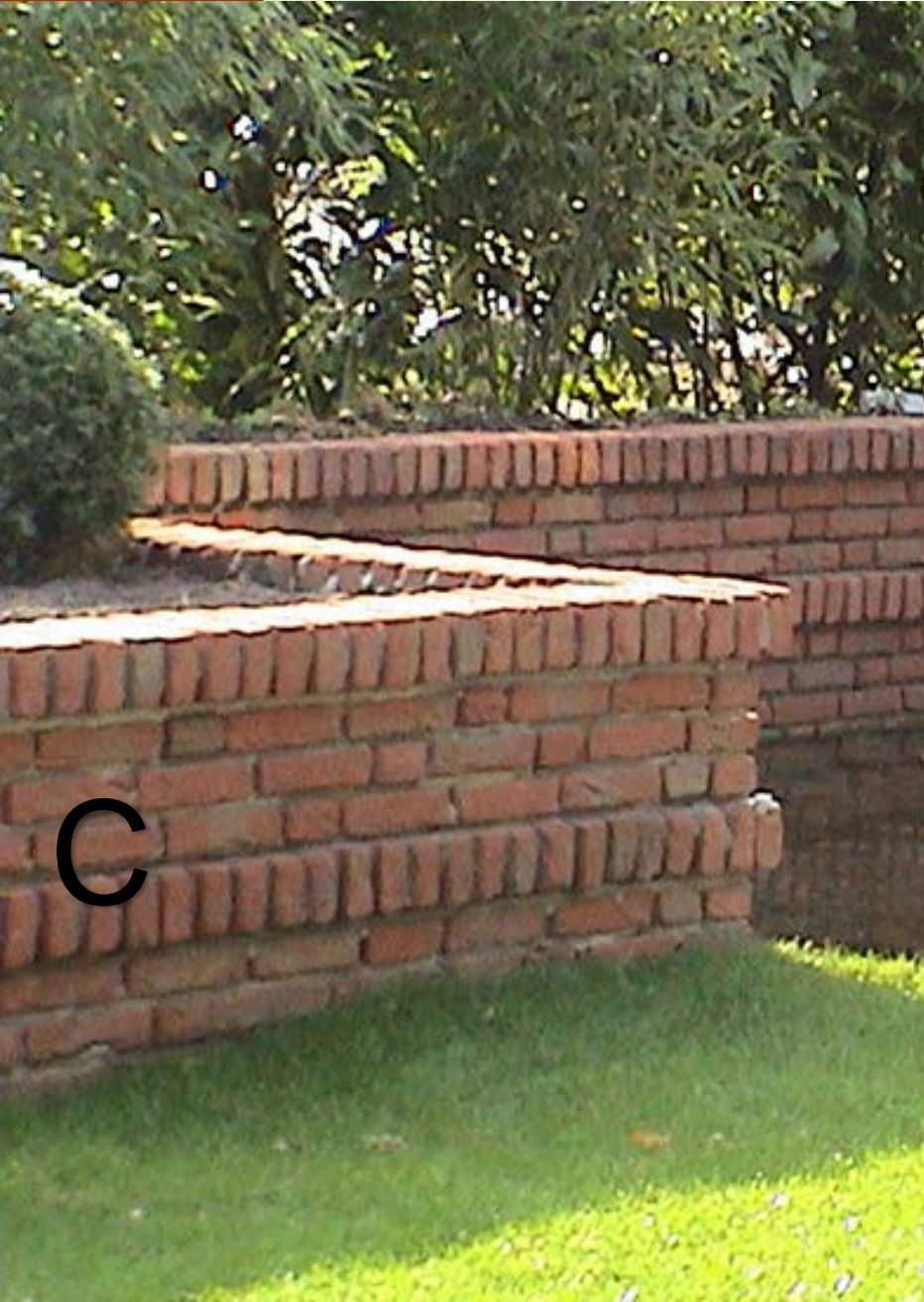
A

B

Muur

Tuunwal

E

(fruit)haag

F

G

H

Rasterhekwerk

I

J

Schutting

K

Klimmers als omheining

L

